

Аналітичний центр
«Інститут законодавчих
ідей»
legislative.ideas@gmail.com
izi.institute
тел. +380-63-820-20-22

Think tank
«Institute of legislative
ideas»
legislative.ideas@gmail.com
izi.institute
mob. +380-63-820-20-22

ВИСНОВОК

щодо результатів здійснення експертизи
проекту нормативно-правового акта¹

Назва акту	Проект Закону про створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель
Суб'єкт права законодавчої ініціативи	Шмигаль Денис Анатолійович Кабінет Міністрів України
Висновок та рекомендації	Містить корупціогенні фактори

Опис законопроекту.

У законопроекті шляхом внесення змін до законів «Про енергетичну ефективність будівель», «Про Фонд енергоефективності», «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» пропонується:

- визначити мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель;
- спростити процедури, необхідні для реалізації проектів з впровадження енергоефективності заходів термомодернізації житлових будівель;
- визначити порядок проведення сертифікації енергетичної ефективності;
- визначити істотні умови договору сертифікації енергетичної ефективності;
- визначити порядок проведення професійної сертифікації, що затверджується Кабінетом Міністрів України;
- запровадити систему енергетичного менеджменту будівель;
- визначити технічні установки будівель, які підлягають обов'язковому обстеженню;
- визначити зміст Стратегії термомодернізації будівель;
- створити національну базу даних енергетичних та експлуатаційних характеристик будівель.

¹ Цей висновок підготовлений відповідно до Методології проведення антикорупційної експертизи законопроектів аналітичним центром «Інститут законодавчих ідей»

Корупціогенні фактори.

1. Неналежне регулювання підзаконними нормативно-правовими актами.

Нормами законопроекту встановлюється надмірна кількість посилань на підзаконні нормативно-правові акти, зокрема Кабінет Міністрів України має визначити порядок, цілі та етапи впровадження систем енергетичного менеджменту бюджетних будівель, енергетичну політику, порядок проведення професійної сертифікації, порядок проведення професійної підготовки осіб що мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності та обстеження технічних установок, Стратегію термомодернізації будівель тощо.

Така значна кількість посилань на підзаконні нормативно-правові акти, які будуть розроблені у майбутньому унеможливує чітке врегулювання основних аспектів комплексної термомодернізації будівель на рівні Закону та сприяє виникненню корупційних ризиків.

Рекомендуємо на законодавчому рівні визначити такі поняття як порядок, цілі, реалізація повноважень та етапи впровадження систем енергетичного менеджменту бюджетних будівель.

2. Необгрунтоване використання оціночних понять.

У законопроекті має місце використання термінів та понять без їх конкретного визначення або без визначення їх головних ознак.

2.1. В статті 6 законопроекту визначено, що *сертифікація енергетичної ефективності будівлі здійснюється на договірних засадах енергоаудитором будівель, який не має обмеження доступу до електронного кабінету енергоаудитора Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, є незалежним, не має конфлікту інтересів та прямо чи опосередковано не заінтересований у результаті сертифікації».*

При цьому такі поняття як незалежність або заінтересованість енергоаудитора ніяким чином в законопроекті не визначаються, що призведе до їх довільного тлумачення суб'єктом правозастосування.

2.2. Частиною 6 статті 9 законопроекту застосовується занадто широке формулювання: *«У випадку виявлення інформації про невідповідність вимогам законодавства складених енергоаудитором енергетичних сертифікатів та/або звітів про результати обстеження інженерних систем...».*

При цьому чітких вимог до такої інформації та способів визначення її невідповідності вимогам законодавства законопроект не містить.

2.3. Аналогічні зауваження стосуються пункту 7 частини сьомої статті 7, частини п'ятої статті 13 законопроекту щодо відсутності визначення поняття “недостовірних відомостей”.

Рекомендуємо доопрацювати положення законопроекту чітко визначивши усі вищевказані поняття або визначивши їх головні ознаки.

3. Необгрунтоване делегування повноважень.

Частиною шостою статті 10 законопроекту визначено, що *саморегулівні організації у сфері енергетичної ефективності здійснюють повноваження з регулювання щодо: 1) контролю за виконанням положень актів законодавства України та національних стандартів у сфері енергетичної ефективності, забезпеченням належного енергетичного аудиту, сертифікації енергетичної ефективності, обстеження технічних установок, які відповідно до цього Закону проводяться членами саморегулівних організацій.*

Зазначаємо, що контрольні функції щодо виконання положень актів законодавства віднесені виключно до повноважень державних органів та не можуть надаватися саморегулівним організаціям. Делегування таких повноважень суб'єктам приватного права є необгрунтованим та сприяє виникненню корупційних ризиків.

Рекомендуємо виключити вказане положення законопроекту.

4. Юридична колізія.

4.1. Пунктом 2 статті 18 “Прикінцевих та перехідних положень” законопроекту пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Проте, згідно з частиною четвертою статті 2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, зміни до законодавства України про адміністративні правопорушення можуть вноситися виключно законами про внесення змін до цього Кодексу та інших законів України, що встановлюють адміністративну відповідальність, та/або до законодавства України про кримінальну відповідальність, та/або до кримінального процесуального законодавства України.

Враховуючи вказане, усі зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення необхідно винести в окремий законопроект.

Інші зауваження.

1. Частиною четвертою статті 10 пропонується визначити, що об’єднання, яке має намір набути статусу саморегульованої організації у сфері енергетичної ефективності, має відповідати таким критеріям: 1) кількісний склад становить **не менше 50 фізичних осіб**, які відповідно до цього Закону є енергоаудиторами будівель; 2) **не менше 90 відсотків** його членів провадять на постійній основі професійну діяльність у сфері сертифікації енергетичної ефективності або обстеження технічних установок відповідно до цього Закону.

У порівнянні з чинною редакцією, пропонується зменшити кількісний склад такого об’єднання з 200 до 50. Проте жодного обґрунтування вказаної зміни у супровідних документах до законопроекту не зазначено.

2. Реалізація положень законопроекту буде потребувати додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів, зокрема на створення та функціонування національної бази даних енергетичних та експлуатаційних характеристик будівель, технічним адміністратором якої має бути визначене Кабінетом Міністрів України державне унітарне підприємство.

Однак, у супровідних до проекту документах, всупереч вимогам ст. 91 Регламенту Верховної Ради України та ст. 27 Бюджетного кодексу України, відсутнє належне фінансово-економічне обґрунтування.